

Festa Major de Lavern

Subirats

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Al poble de Lavern

Coordenades:

Latitud: 41.38992
Longitud: 1.77317
UTM Est (X): 397431
UTM Nord (Y): 4582769

Classificació

Número de fitxa: 08273 - 155
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Modern Contemporani
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dl., 27/03/2006 - 02:00

Descripció

Festa Major que es celebra a Lavern cada 29 de juny en honor de Sant Pere, patró del poble.

Els seus elements folklòrics més característics són:

- El drac de Lavern, el Masellot: Obra del mestre fuster lavernenc Enric Sendra , es va inaugurar per la Festa Major Petita (principis de maig) de 1994. Està construït amb resina sintètica i fibra de vidre ignífuga. Pesa uns 65 kg. i disposa de nou punts de foc fixos i dues entrades per torxes al nas. Presenta un aspecte simpàtic, no ferotge ja que Masellot significa "aquell qui rep garrotades i no es queixa". L'acompanyen els

Tabalers i el Bombo. La Colla del Drac, grup estable de 15 membres des de l'any 2000, no té ball propi però acostuma a fer una rotllana al voltant del Masellot mentre aquest gira amb la cua encesa, fent ajupir la gent al seu pas.

- Els gegants de Lavern: En Senderet i l'Adelaida, noms del castlà del castell de Subirats del segle X i de la seva dona. Són obra del Sr. Enric Sendra i estan construïts en fibra de vidre (cap i tors) i fusta (carcassa o estructura). El Senderet fa 3,25 m. d'alçada i pesa 32 kg. Vesteix una brusa verd amb passamaneria de vellut i or, falda d'or vell i armilla llarga de color verd. L'Adelaida fa 3,15 m. d'alçada i pesa 30 kg. Porta un vestit rosa malva, estil imperi amb passamaneria. L'any 1999 s'hi afegí a la parella "el gegantó", anomenat Trapella, que llença aigua per la boca. El grup de geganters és d'unes 15 persones, nombre que s'incrementa en 10 més quan els gegants realitzen desplaçaments fora del poble. La colla consta de 10 músics que acompanyen els gegants al so de gralles i timbals.

- Capgrossos: Es van estrenar a la Festa Major de 1996 i els va fer l'Enric Sendra amb l'ajuda dels joves del poble. Són sis peces de fibra de vidre inspirades en clàssics dels dibuixos animats. Surten a la cercavila i són portats per nens i nenes del poble acompanyats pel so de la gralla.

- Panderetes i danses de Lavern: Varen actuar des de 1983 fins als anys 90. L'actual colla va sortir per primera vegada per la cercavila de la Festa Major l'any 1996. Els més petits fan una dansa amb mocadors i picarols i danses amb panderetes, vestits amb camisa i pantalons o faldilla blanca.

- Bastoners de Lavern: Van néixer l'any 1997 per participar a la Cercavila. Els acompanyen un parell de grallers. Vesteixen camisa i pantalons blancs, espadenyes i faldellí i camals blaus.

- Cercolets de Lavern: Van sorgir l'any 1983 i es van dissoldre a finals dels 80. L'actual colla va sortir per primer cop l'any 2004. Són uns 12 membres i vesteixen pantalons i calçat blanc i cinta lligada a la cintura a joc amb el cercolet que porten. Solen ballar al so de la música tradicional del ball de Cercolets de Vilafranca del Penedès.

Els últims balls incorporats a la Festa Major són:

- Els Pastorets de Lavern: Sortits l'any 2005. Són uns 16 ballador/es sortits dels estudiants del poble. Ballen el pot i la bota, l'ela i la barrejada, acompanyats per un flabiol i un sac de gemecs. Vesteixen pantalons i camisa blanques, calçat clar, camals blaus amb picarols i mocadors de colors creuats al pit. També solen portar mocador al coll o a les mànigues i una faixa.

- Ball de les Gitanes: Apareix l'any 2004. Són vuit gitanes que ballen entorn del pal i dues galerones que ballen per fora. El pal central va guarnit amb un pom de flors i es aguantat per la figura de l'estaquiro. Vesteixen faldilles verdes o granatoses, cosset blanc, mantell i espadenyes. A la mà porten una castanyola i ballen al ritme de la música del ball de les gitanes de Sitges, Vilanova i la Geltrú i Vilafranca del Penedès.

- Grallers de Lavern: Van néixer l'any 1997, juntament amb els gegants i els bastoners fruit de la necessitat de dotar aquestes colles de músics que interpreten melodies a la cercavila. La colla sempre ha tingut uns cinc o sis membres cada temporada, tot i que per Festa Major es divideixen per acompanyar als diferents grups de folklore.

Història

Lavern ha tingut dos dracs al llarg de la seva història. L'any 1983 es va construir el primer drac, amb la col·laboració de mestres vilafranquins; el dia 1 de maig es va inaugurar. Fou elaborat amb paper cartró i carcassa de canya, el cap és de porexpan recobert de paper, com la resta del cos. La cua, de forma cargolada, es va fer amb tub de xemeneia. Aquell drac presentava, així, un fort impacte visual, era respectuós amb la forma tradicional dels dracs, de pell fosca, i ben acabat. Era però, extremadament pesat, de manera que calia molta gent per poder-lo portar.

El mateix any 1983 es creà la Colla de Dimonis, les Panderetes, els Cercolets i els primitius Capgrossos, enriquint-se així la cercavila de Lavern. Durant els anys '90 el drac va caure en desús a causa del seu pes, que li provocà un desperfecte en ensorrar-se-li el coll per un costat. El drac restà des d'aleshores emmagatzemat a l'Ateneu del poble fins a la seva desaparició el 1996. Dos anys després, el 1998, el Grup

de Joves de Lavern va editar un vídeo que recull aquesta història, a partir de la recuperació de cintes filmades en Súper 8, i una recollida de fotografies.

Finalment, l'any 1994 va néixer el drac actual, el Masellot, obra del mestre fuster lavernenc Enric Sendra. Els gegants Sendered i Adelaida foren estrenats a la Festa Major de 1997. Davant de l'església es va celebrar la cerimònia del "bateig", essent els seus padrins els gegants d'Ordal, el Jordi i la Motserrat. Fou aleshores quan els gegants de Lavern reberen els seus noms respectius.

Bibliografia

TOT SUBIRATS, n°28. Abril de 2000, pp. 3-4.